

Funkce $f(x, y) = 1 + x$ je spojitá na standardní množině $D = D_1 \cup D_2$, tedy:

$$\begin{aligned} \iint_D (1+x) \, dx \, dy &= \iint_{D_1} (1+x) \, dx \, dy + \iint_{D_2} (1+x) \, dx \, dy = \\ &= \int_{-4}^0 \left(\int_{x^2-4}^{-3x} (1+x) \, dy \right) dx + \int_0^2 \left(\int_{x^2-4}^0 (1+x) \, dy \right) dx = \\ &= \int_{-4}^0 (1+x) (-3x - (x^2 - 4)) \, dx + \int_0^2 (1+x) (0 - (x^2 - 4)) \, dx = \\ &= \int_{-4}^0 (4 + x - 4x^2 - x^3) \, dx + \int_0^2 (4 + 4x - x^2 - x^3) \, dx = -4. \end{aligned} \quad \heartsuit$$

◇ V následujících příkladech vypočtete dvojný integrály

10.10. a) $\iint_D xy \, dx \, dy$, kde D je trojúhelník ABC , který má strany na přímkách $y = x$, $y = -x$ a $y = -2x - 3$.

b) $\iint_D e^x \, dx \, dy$, kde D je lichoběžník s vrcholy $P = [-2, 0]$, $Q = [-1, 0]$, $R = [0, 1]$, $S = [0, 2]$.

10.3 Substituční metoda

Předpokládejme, že existuje dvojný integrál funkce $f(x, y)$ přes standardní množinu D a že $\Phi = (\varphi, \psi)$ je regulární zobrazení, které zobrazuje standardní množinu H na standardní množinu D . Pak můžeme použít substituci pro dvojný integrál

$$\iint_D f(x, y) \, dx \, dy = \iint_H f(\varphi(u, v), \psi(u, v)) \cdot |J(u, v)| \, du \, dv,$$

kde $J(u, v)$ je Jacobián zobrazení $\Phi(u, v) = (\varphi(u, v), \psi(u, v))$. Nejčastěji používáme substituci do polárních souřadnic, tj.

$$\begin{aligned} x &= r \cos \varphi \\ y &= r \sin \varphi \end{aligned}, \quad r \in (0, \infty), \quad \varphi \in \langle 0, 2\pi \rangle.$$

. V případě polárních souřadnic je Jacobián $J(u, v) = r$.

10.11. Vypočtete dvojný integrál

$$I = \iint_D (x^2 + y^2) \sqrt{1 - x^2 - y^2} \, dx \, dy,$$

kde $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x^2 + y^2 \leq 1\}$.